

Sámediggi
Sámedigge
Saemiedigkie
Sametinget

Saemiedigkien- öörnege

Faamosne

2015

raajeste

[Saemiedigkien öörnege barkedh almeteje-veeljeme parlamentesne sjihteladta. Sisvegisnie njolkedassh mejtie Saemiedigkien presidijume jñh pleenumen lihtsegh áadtjoeh daejredh guktie barkedh tjáehkoen ávtelen, tjáahkosne jñh tjáahkoen mænngan gosse presidijumem, stávroem jñh barkedh áehkide veeljeh. Pleenume dááhkasjehteme 2014-09-30—10-02, § 39 jñh 2015-02-17—19, § 11]

[Njolkedassh
barkose
pleenumisnie]

Aalkoe njolkeassh

§ 1 Saemiedigkie almetjeveeljeme paarlamente. Saemiedigkie pleenumen barkoem Saemiedigkien öörrnegen mietie stuvrie.

§ 2 Saemiedigkien öörrnegem maehtieh jeatjatehtedh göökten aejkien pleenumi mænngan unnemes 2/3 majoritetine.

§ 3 Saemiedigkien öörrnegem Saemiedigkien pleenume dååhkasjehta. Sjiere barkoe-öörnegh gelkieh gååvnesidh Saemiedigkien jeatjabidie åårganide.

Saemiedigkien bæjhkoehimmievoete

§ 4 Saemiedigkien pleenumh bæjhkoehimmie. Saemiedigkie maahta nænnoestidh sjiere aamhtesigujmie barkedh leeseldh oksine. Sijjiesadtjh åadtjoeh meatan årrodh digkiedidh, seamma jis eah berkieh. Gosse nænnoestidh dellie iktesth bæjhkoehidh.

Saemiedigkien gielh

§ 5 Saemiedigkien gielh saemie jïh svienske. Saemiedigkien pleenumem toelhkestidh.

Aejkie jïh sijjie gåessie tjåahkoeh utnedh

§ 6 Saemiedigkie nænnoste mubpien pleenumisnie orre maandateboelhken tjåahkoesoejhkesjem maandateboelkese jïh jaapan gosse saemiedigkien veeljeme lea. Saemiedigkie galka unnemes golme tjåahkoeh utnedh fierhtene jaepine.

§ 7 Åvtehke åadtjoe, gosse preesidine jïh ståvrine rååresjamme , jeatja aejkiem jïh sijjiem nænnoestidh sjiere pleenumasse gosse dihte daerpies.

§ 8 Åvtehke åadtjoeh, gosse preesidine jïh ståvrine rååresjamme pleenumem tjöödtjestidh jis sjiere daarpoeh gååvnesh.

§ 9 Tjöödtjestimmie jallh aejkiem jïh sijjiem jeatjatehtedh daam lihtsegidie tjaalelth bæjkoehidh. Ååålmegem

Lijkie pleenume

§ 10 Lijkie pleenumem gelkieh utnedh, jis ståvroe jallh unnemes gåalmahtasse Saemiedigkien ståvroste daam tsïhkestiehtieh jallh jis åvtehke ussjede dihte daerpies.

§ 11 Gyhtjelasse lijkie pleenumen utnedh tjoevere åvtokasse tjaalelth årrodh sisveginie aamhtesi bijre mej bijre digkiedidh.

§ 12 Åvtehke nænnoste, gosse preesidine jïh ståvrine rååresjamme jïh ståvrine ektine, aejkie jïh sijjie lijkie pleenumasse.

Tjåarvoe tjåahkose

§ 13 Ávtehke tjåarvoem öörnie.

§ 14 Tjåarvoe galka tjaalelth árrodh aejkie jñh sijjie gusnie pleenume edtja árrodh jñh dah aamhtesi gujmie mejtie digkiedidh.

§ 15 Tjåarvoe jñh aamhteshpaehperh minngemes göökte våhkoej ávtelen sedtedh.

§ 16 Tjåarvosne sijjiesadtjide joekoen vihkeles saarnodh jis dihte edtja barkedh lihtsegen gaavhtan gie ij maehtieh meatan árrodh jallh tjåarvoe barre daajroen ávteste.

§ 17 Tjåarvoe galka minngemes göökte våhkoej pleenumen ávtelen Saemiedigkien daajroetaavlese bæjhkoehdidh.

§ 18 Laavenjasse aejkien jñh sijjien býire galka pleenumen ávtelen álmegasse bæjhkoehdidh median tjírreh guktie presidijasse sjiehteles..

Heerredoevedh barkedh

Sijjiesadtjen barkoe

§ 19 Lihtsege gie heerredoeveme abpe pleenumem jallh áesiem pleenumistie meatan árrodh, galka dalleggh heaptoem bæjhkoehdidh saemiedigkien kaanslijese. Kaanslije dan mænngan sæjjasadtjem bieljele gien våaroe barkedh. Nemhtemes tjåarvose ij maehtieh tijjesne sedtedh. Jis nuekies tijje, dellie sæjjasadtjem tjaalelth tjåarvodh.

§ 20 Jis lihtsege ij Leah bæjhkoehdamme ij galkh pleenumisnie meatan árrodh jallh heerredoevie jáarhkedh barkedh daaletje pleenumem, dellie ávtehke lihtsegem tjåarvoe gien våaroe veeljemen mietie.

§ 21 Lihtsege báata gosse pleenume joe aalkeme jallh jáarhkeme pleenumasse reaktam átna barkedh læjhkan jis sæjjeadtje aalkeme barkedh dan ávteste.

§ 22 Sæjjiesadtje gie aalka barkedh iktesth våaroem átna jeatja sæjjiesadtjen ávtelen seamma guktie våaroe-öörnege jáhta.

§ 23 Sæjiesadtje gie barkoem tsööpcheme juktie aamhtsesen vuestie girreme, áadtjoe báástede báetedh barkedh, gosse aamhtesinie digkiedamme.

§ 24 Ávtehke nænnoste gåessie lihtsege jallh sæjjasadtje edtja barkedh daaletje pleenumisnie. Barre sjiere sjieken gaavhtan, nemhtemes vuekien mietie aamhtesigujmie barkedh.

Aamhtesh jñh tjaatsegh

Váaroe-öörnege gosse digkiedidh

§ 25 Ávtehke nænnoste, gosse preesidine ráaresjamme, gáesse Saemiedigkie edtja aktine aamhtesinie digkiedidh.

§ 26 Stávroen jñh jeatja moenhtsi ráaresjimmieh guktie nænnostidh jallh lahtestidh dej aamhtesinie mejtie tjáarvosne meatan leah dejtie gelkieh fierhtede lihtsegasse jñh sæjjasadtjese sedtedh.

§ 27 Ávtehke nænnoste magkeres tjaatsegh lissine lihtsegidie jñh sæjjasadtjide sedtedh pleenumen ávtelen.

§ 28 Tjaatsegh fierhtede aamhtesasse gelkieh álmegasse pleenumesavkesne gáávnesidh gosse pleenume leah.

§ 29 Interpellasjovnh jñh gyhtjelassh gelkieh lihtsegidie dan pleenumen ávtelen sedtedh gáessie ussjedh dejgumie bakedh.

§ 30 Pleenume aamhtesigumie berkieh váaroe-öörnegen mietie guktie tjáarvosne tjaalasovveme.

§ 31 Pleenume gujth maahta nænnoestidh váaroe-öörnegem jeatjatehtedh akten aamhtesine jallh gellie aamhtesigumie.

§ 32 Ávtehke nænnoste, gáessie pleenumisnie aktine aamhtesinie barkedh mij ij leah meatan tjáarvosne.

§ 33 Saemiedigkie áadtje digkiedimmiem aamhtesinie tjöödtjestidh pleenumen nuelelen jñh mænngan dejnie vihth barkedh.

Siejhme politihke digkiedimmie

§ 34 Ávtehke galka preesidien ektiebarkoen mietie nænnoestidh tijjem gáessie siejhme politihke digkiedimmiem utnedh. Njolkedassh jñh prinsijph siejhme politihke digkiedæmman presidije nænnoste.

Reaktam meatan árrodh/ jiehtegereakta

§ 35 Sæjjiesadtje, gie ij leah lithsegassen ávteste barkeminie, reaktam átna meatan árrodh mohte ij áadtjoeh maam jiehtedh jallh nænnoestidh.

Aamhtesh Saemiedigkesne

§ 36 Aamhtesh Saemiedægkan gieh áadtjoeh biejedh

- a) stávroe,
- b) akte moenehtse,

c) akte lihtsege jallh gellie lihtsegh motsjovnine

§ 37 Ávtelen Saemiedigkie aamhtesem nænnoestamme, dellie stávroe dejnie barkeme jallh akte moenehtse gien aamhtesen barkoedajve leah. Stávroe tjoevere iktesth maam jiehtedh aamhtesen bijre juktie jeatja moenehtse dejnie barkeme.

§ 38 Jis Saemiedigkie ij naan jeatjah-laakan nænnoste, dellie stávroe aamhtesi bijre nænnoste guktie Saemiedigkie dejgumie digkiedidh bäästede sedtedh.

§ 39 Stávroe áádtje barkoem tjirkijasse jallh gïetedallijse vedtedh nænnoestidh guktie nïmhtemes aahtesigumie digkiedidh bäästede sedtedh.

§ 40 Fuehpie aamhtesnie nænnoestidh, seamma jis ij leah aamhtesinie barkeme, jis gaajhkh lihtsegh siemes guktie nænnoestidh.

§ 41 Motsjovnine barkedh næmhtie, guktie Saemiedigkie maahta nænnostidh jaepesne gássie motsjovnem tjaaleme.

§ 42 Saemiedigkie áádtje veeljemem buektiehtidh ávtebarkoem namhtah. Aamhtese goh tjikijne orrijidh ij leah daerpies dejnie ávtelen barkedh.

Nommide tjáarvodh

§ 43 Nommelæstoe gieh lihtsegh jïh sæjjasadtjh meatan barkeminie galka abpe pleenumisnie gáávnesjidh.

§ 44 Gosse pleenumen gaahpanidh dellie ávtehke nommide tjáarve nommelæstoen mietie.

§ 45 Nommide tjáarvodh fierhten orre pleenumebeajjan, jáarhkoee pleenumisnie jïh gæssie ávtehke ussjede dihte daerpies.

Håalome-öörnege jïh jeatjah öörnegegyhtjelassh

§ 46 Ávtehke håalomem juaka öörnegem mietie guktie lihsegh birreme. Ávtehke áádtje nænnoestidh, preesidijen ektieraerien mietie, man guhkiem soptsestidh fierhtede aamhtesi bijre jïh man gellie jiehtegh lihtsegistie.

Sjïere maehtieh dáehkiej gaskem darjodh, dihte gie håaloje, paartijeáejvie jallh sæjjasadtje paartijen ávteste. Fierhtede håaloje áádtje unnemes njieljïe minudtine soptsestidh unnemes akten aejkien.

§ 47 Lihtsege aaj reaktam átna áenehks jiehteginie vaestiedidh aktem håalojem. Jiehtegem dalleggh vaestiedidh håalojen mænngan, gosse birreme jiehtegem soptsestidh. Ávtehke nænnoste jis replikereaktam átna jallh ijje.

§ 48 Jis naakenh altese jiehteginie ij leah aamhtesen bijre soptesth læjhkan jis åvtehke daam jeah teme, dellie åvtehke åådtje lihtsegistie baakom vaeltedh. Ij gie gænnah åådtjoeh håalohen jiehtegem tsööpkedh gosse soptseste.

§ 49 Åvtehke mahta tjåahkoste sedtedh dam gie miste jallh ovsjiehteles darjoeh.

§ 50 Jis ov-öörnege sjædta, jih åvtehke ij maehtieh daam tsööpkedh, dellie åvtehke mahta pleenuminie orrijidh.

§ 51 Jis åvtehke ussjede daerpies, lihtsege galka kriepesjimmiem tjaaeldh biejedh. Kriepesjimmiem minngiemost biejedh håalohen åvtelen.

Guktie aamhtesidie nænnoestidh

§ 52 Gosse orrijamme digkiedidh, åvtehke jiehtegidie vuartesje jis dejtie reakta guarkeme. Dan mænngan ij gænnah naakenh jiehtegem jeatjatehtedh jallh bååstede vaeltedh, jis ij leah Saemiedigkie ektesne dan bijre nænnostamme.

§ 53 Åvtehke raereste guktie nænnoestidh. Råaresjimmide biejedh, juktie maehtieh vaestiedidh jeavoe jallh ijje. Åvtehke dan mænngan sov mielen mietie buerkeste guktie nænnoestimmiem guarkeme jñh dellie nænnoestidh, jis ij orre gielem birreme vedtedh.

§ 54 Aamhtesem gelkieh buartan biejedh, jis unnemes akte gåalmedeboelhke tjåahkoen lihtsegistie daam kriepesjamme. Jis gyhtjelassem buartan biejedh veeljemen bijre jallh aamhtesem mejie aerebi buartan beajeme dellie engkele majoritete nuekies. Aamhtesem bååstede sedtedh jis Saemiedigkie daam unnemes engkele majoritetine nænnoste.

§ 55 Aamhtesem mejtie buartan beajeme dejnie Saemiedigkie gelkieh bætije pleenumisnie digkiedidh, jis ij leah Saemiedigkie engkele majoritetine jeajthligkie nænnoste.

§ 56 Kriepesjimmie aamhtesem buartan biejedh jallh bååstide remitteredh gelkieh åvtelen jeatja jiehteg pryövodh.

§ 57 Lihtsege gie meatan orreme aamhtesem nænnoestidh åådtje reservasjovnem nænnoestimmiem vuestie biejedh.

Reservasjovnem gelkieh bæjhkoetidh åvtelen pleenume orrije. Jis tjaaelth reservasjovnem biejjeh, galka minngiemost dam tjaeledh åvtelen protokollem sjiehtesjamme.

§ 58 Lihtsege gie meatan orreme nænnoestidh mahta sjiere jiehtegem lissine protokollese biejedh, jis Saemiedigkie nimhtie nænnoste.

§ 59 Lihtsege gie ij sijhth meatan årrodh aamhtesem nænnoestidh, galka dam åvtehkasse bæjhkoetidh, åvtelen digkiedimmine orrijamme. Dñhte gie ij Leah bæjhkoehthimmie dorjeme dellie dñhte meatan orreme nænnostamme, jis Saemiedigkie acklammasjovnine daam dååhkasjehtieh.

§ 60 Åvteheke iktesth dñedtem åtna gielem vedtedh, gosse daerpies aamhtesem dååhkasjehtedh.

§ 61 Jis kriepesjamme gielem vihth vedtedh, dellie gelkieh daam gaahpene darjodh men ij goh veeljeme-aamhtesinie.

§ 62 Gosse gielem vedtedh, dellie åvteheken ektesne dah guaktah lihtsegh gieh protokollem sjiehtiejægan.

§ 63 Gielem næmhtie vedtedh, lihtsegh aaltesidie gievide jeahta gosse nommem tjåårveme. Nommide tjåårvodh nommelæstoem mietie. Åvteheke minngemes gielem vadta.

§ 64 Gosse orrijamme gielem vedtedh, åvteheke dam nænnoste. Dan mængan ij gie åadtjoeh altese gielem vedtedh. Jñh ij gie gænnah åadtjoeh altese gielem jeatjatehtedh jallh bååstede vaeltedh gosse åvteheke daam nænnoestamme.

§ 65 Jis ovsiemes sjidhtieh gosse gielem vadteme, gelkieh dalleggh orre gielem vedtedh.

§ 66 Jis seamma gievelåhke dellie åvteheke minngie-gielem åtna. Aamhtesinie veeljemen bijre dellie våarojne nænnoestidh.

§ 67 Veeljemeleahpam maam tjeakoes gielem vaadtme galka dan jñjnñh nommh utnedh veeljemasse jñh dovne ovmierhkelt årrodh, enkele jñh gaapbtjelth. Veeljemeleahpa ovsiiehteles jis

- a) nommine giem ij maehtieh veeljedh
- b) jienebh jallh unnebh nommh mejtie ij maehtieh veeljedh
- c) jeatja nommem giem ij rikti daejrieh gie Leah.

§ 68 Åvteheke galka rååresjimmiem nyöjhkedh nænnoestidh, jis rååresjimmie orre aamhtese sjædta.

Tjååhkojne lissiedidh jñh tjååhkojne jærhkedh.

§ 69 Jis Saemiedigkie ij vitnieh pleenumijnie orrijidh dan biejjien maam nænnoestamme, Saemiedigkie maahta nænnoestidh tijjem jærhkedh jis daerpies.

Lihtsegi aalkoereakta

Motsjovnh

§ 70 Motsjovne galka tjååleth årrodh jñh lihtsege jñjtje jallh jeenebh lihtsegh nommine dan nualan tjååleme.

§ 71 Ovmessie aamhtesh ij åadtjoeh seamma motsjovnesne årrodh.

§ 72 Motsjovnem biejedh saemiedigkien kaanslijese. Maehtieh aaj Saemiedigkien pleenumasse biejedh.

§ 73 Sæjjasadtje åadtjoeh motsjovnem biejedh barre gosse lihtseginie pleenumisnie barkeminie.

§ 74 Motsjovnide gelkieh pleenumasse bæjkoetidh.

§ 75 Ståvroe galka Saemiedigkien barkoejaepien minngemes pleenumisnie buerkiestidh dejtie motsjovnide mejtie eah Leah vaestiedamme.

Interpellasjovnh jïh gyhtjelassh

§ 76 Interpellasjovnh gelkieh aamhtesinie Saemiedigkien barkoe- jïh diædte dajvesne årrodh. Ij gåæssie gænnah aamhtesinie reeremefaamojne aajne almetjen vuestie årrodh.

§ 77 Interpellasjovne galka sjïere sisvegem buerkiestimmine utnedh. Jih dam tjaædhdh biejedh jis öövre vihkeles.

§ 78 Saemiedigkien åvtehke nænnoste presidijen ektieraerine jis interpellasjovnem jïh gyhtjelassem åadtjoeh biejedh.

§ 79 Interpellasjovne jïh gyhtjelasse åadtjoeh ståvroen åvtehkasse jallh jeatja moenehtsasse biejedh, gusnie moenehtsen åvtehke lihtsege Saemiedigkien pleenumisnie.

§ 80 Interpellasjovne galka tjaæledahkesne årrodh jïh lihtsege jitjise nommem dam nualan tjaaleme. Dihte galka saemiedigkien kaanslijese minngemes njieljie våhkoen bæetije pleenumasse åvtelen bætedhdh gosse lihtsege åadtje daam biejedh.

§ 81 Interpellasjovnem vaestiedidh minngiemost bæetije pleenumisnie gåæssie interpellasjovnem beajeme.

§ 82 Interpellasjovnem tjaæledahkesne vaestiedidh.

§ 83 Lihtsege gie interpellasjovnem beajeme vaestiedimmiem åadtjoe minngemes njieljeluhkie biejjieh pleenumen åvtelen, gåæssie dam vaestiedidh.

§ 84 Gyhtjelasse galka sjïere sisvegem utnedh. Åenehks aalkoe buerkiestimmine.

§ 85 Interpellasjovne galka tjaæledahkesne årrodh jïh jitje dan nualan lihtsegistie tjaaleme. Dihte galka saemiedigkien kaanslijese minngemes njieljie våhkoen bæetije pleenumasse åvtelen bætedhdh gosse lihtsege åadtje daam biejedh.

§ 86 Maam bijjebisnie interpellasjovnen bijre jeaheme dihte sjehteles gyhtjelasij bijre aaj. Vaestiedimmie gyhtjelasine ij darpies tjaaleldahkesne årrodh.

§ 87 Gosse gyhtjelassem vaestiedidh, dellie barre dah guaktah ådtjoejægan digkiedidh gie gyhtjelassem beajeme jñh dihte gie vaestede.

Gihtjemeboelhke

§ 88 Saemiej åååmege åadtjoeh nuepiem gyhtjelasij gujmie båtedh båetje pleenumasse Saemiedigkine:

- a) gåessie digkie jaepiebuerkiestimmie barkeminie
- b) gåessie digkie budsjedtine barkeminie
- c) jeatja gyhtjelasine guktie Saemiedigkie sjiere nænnoestamme.

§ 89 Bæjhkoehthimmesne tjaeledh gåessie dah pleenumh gihtjeme boelhkine edtja årrodh.

§ 90 Gihtjemeboelhkesne ij luhpieh digkiedidh.

§ 91 Åvtehke nænnoste, ektieråaresjimmien presisdijen mænngan, man guhkie gihtjemeboelhke edtja årrodh jñh guktie dejnie barkedh.

Nænnoestimmievoete

§ 92 Saemiedigkie åådtje aamhtesinie barkedh barre jis jienebh enn lehkie lihtsigistie meatan.

Protokollh tjaeledh

§ 93 Saemiedigkien tjåahkojne gelkieh protokollh tjaeledh. Dihte åvtehken diedte.

§ 94 Protokollesne buerkiestidh gieh lihtsegistie jñh sæjjasadtjijste barkeme jñh mejnie aamhtsinie Saemiedigkie barkeme.

§ 95 Protokollesne buerkiestidh:

- a) mejnie rååresjimmie jñh jiehteginie barkeme jñh mejnie eah bååstede vaalteme,
- b) mejnie öörneginie åvtehke rååresjimmide beajeme nænnoestidh
(proposisjovne-öörnege)
- c) guktie veeljemh dorjeme jñh mestie destie sjidteme,
- d) magkeres nænnoestimmieh vaalteme,
- e) gieh lihtsegh nænnoestamme jñh guktie gaahpede veeljemisnie gielem beajeme,
- f) mejtie reservasjovnode bæjhkoehthamme nænnoestimmiej vuestie jñh magkeres sjiere jiehtegh Saemiedigkie dååhkasjamme lissiepaehperinie.

§ 96 Prokollesne buerkiestidh mejtie interpellasjovnode jñh gyhtjelaside beajeme jñh mejtie interpellasjovnh jñh gyhtjelassh vaestiedamme.

§ 97 Protokollem sjehtesjidh minngemes luhkienjieljie biejjieh pleenumen mænngan vuekine guktie Saemiedigkie nænnoestamme.

§ 98 Protokolle ávtehke jñh unnemes göökte lihtsegh sjehtesjieh.

§ 99 Jis göökte jallh gellie lihtsegh ávtehke pleenumisnie orreme, dellie fierhte ávtehke protokollen paaragrafide sjehtesje mij buerkeste dah áesieh gusnie ávtehke meatan orreme nænnoestidh.

§ 100 Saemiedigkie áádtje nænnoestidh mij paaragrafem dallegh sjehtesjidh. Paaragrafem tjaaleldahkesne vuesiehtidh, ávtelen Saemiedigkie daam sjehtesje,

§ 101 Minngemes göökte vâhkoeh pleenumen mænngan, dellie díhte sjehtesjimie protokolle galka saemiedigkien bæjhkoeh timmietaavlesne árrodh. Bæjhkoeh timmie edtja taavlesne golme vâhkosne árrodh.

§ 102 Vihtiestimmie bæjhkoeh timmiebiejjien bijre protokollesne tjaeledh jallh dam sjïere bæjhkoeh tidh.

Saemiedigkien presidijume

§ 103 Saemiedigkien voestes pleenumisnie saemiedigkien veeljemen mænngan dellie ávtehkem veeljedh jñh golme lijke ávtehhk, jñh dah ektesne Saemiedigkien presidijume. Tijjem gosse barkedh lea voestes pleenumasse báetije saemiedigkien veeljemen mænngan.

§ 104 Presidije veeljemen vuestie, dellie lihtsege barka gie guhkemes tijjem Saemiedigkesne tjahkasjamme (aalterepresidente). Jis gellie lihtsegh seamma guhkie tijjem lihtseginie orreme, dellie díhte gie báarasommes edtja aalterepresidente árrodh.

§ 105 Jis ávtehke jallh naakenh lijke ávtehkijstie lihseginie jallh presidijebarkoste orrije, Saemiedigkie galka orre lihtsegem barkose veeljedh.

§ 106 Jis gaajhkh dovnesheaptoem utnieh eah maehtieh barkedh, aaltere-presidente ávtehke lea dan guhkiem gosse Saemiedigkie annjebodts ávtehkem veeljeme.

Veeljeme stávrose jñh moenehtsidie

§ 107 Stávroem jñh veeljememoenehtsem saemiedigkien lihtsegistie veeljedh.

§ 108 Lihtsegh jeatjabh moenehtsidie gelkieh veeljemasse árrodh.

Barkoedáehkieh

§ 109 Fierhtede veeljemeboelhkesne dellie Saemiedigkie aamhtesedáehkide biejesávva. Barkoedáehkide minngemes mubpien pleenumisnie biejesovvedh orre veeljeme-boelhkesne.

Barkoedåehkiej lihtsegh

§ 110 Fierhtede barkoedåehkide golme lihtsegh proportisjonelle vuekien mietie biejesovvedh.

Aamhtesidie juekedh barkoedåehkiej gaskemh

§ 111 Barkoedåehkieh aamhtesigujmie berkieh jijtjedh diedtedajvesne. Saemiedigkien stávroe tjaalesávva guktie mubpine aamhtesigujmie juekedh barkoedåehkiej gaaskemh.

Barkoedåehkiej tjåahkoeh

§ 112 Barkoedåehkie tjåahkoem átna gosse daerpies pleenumebarkose. Barkoedåehkie gujth maahta nænnoestidh tjåahkoe galka byjjes årrodh, abpe jallh biehkine, jis bievnesh daerpies veedtjiedh.

Veeljemebarkoe

§ 113 Voestes pleenumisnie orre-veeljeme Saemiedigkine dellie digkie veeljememoenehtsem mandaateboelhkese edtja veeljedh. Veeljememoenehtse jijnjemes tñjhtje lihtseginie jñh sæjasadtjine. Lihtsegistie Saemiedigkie seamma aejkien åejviem jñh lijkie-åejviem veelji.

§ 114

Veeljememoentse galka ráaresjimmide gaajkhide veeljeme-aamhtsesidie biejesovvedh mejnie digkie edtja barkedh men ij goh veeljeminie veeljemoenehtsasse.

§ 115 Veeljeme-moenehtse jijtjedh barkoevuekide nænnoste,

Veeljemevuekie

§ 116 Gosse moenehtsidie veeljedh jñh Saemiedigkien pleenumasse veeljedh galka proposjonelle (1992:339) veeljemevuekiem nuhtjedh jis unnemes gålmahtasse dejstie lihtsegistie gieh meatan daam krïepesjieh. Gosse stávroem veeljedh dellie parlamentariske veeljemevuekiem nuhtjedh jis jienebh daam sæjhta.

Barkoem bååstede vaeltedh

§ 117 Saemiedigkie åådtje barkoem bååstede vaeltedh tjirkijste stávroste jallh moenehtsistie gosse politihken majoritete stávrosne jallh moenehtsinie jis ij dah leah vielie seamma goh Saemiedigkie. Saemiedigkie åådtje barkoem lijkie-åejvijste bååstede vaeltedh.